

Motiver, der beskæftede mine flette Hensigter. Dog, jeg synes, jeg gerne vil have lidt Følgestab med paa Vejen, og jeg vil derfor tillade mig at tage et Par medstyldige med, idet jeg ogsaa der haaber at have den højtærede Formands Tilladelse, naar jeg citerer et Par Linier af den ene af mine medstyldige, som er Medlem af det andet Ting. Hans Navn tør jeg efter Forretningsordenen altsaa ikke nævne, men jeg maa dog sige, at han er en af vort Socialdemokratis allermost fremragende Mand, efter en udbredt Mening rimeligvis dets egentlige Fører, i alt Fald Fører for et stort Flertal. Han holdt for nogle Aar siden et Foredrag i Studenterforeningen, og jeg skal med den højtærede Formands Tilladelse oplæse nogle Linier deraf. Han jagde ved denne Lejlighed: „Under Frikonturrenzen maa navnlig de Lande, der ikke ere i Besiddelse af Naturbetingelserne for at kunne være Industriland, d. v. s. saabanne, som ikke selv frembringe de vigtigere Raaprodukter som Jærn, Træ, Stentul o. s. v., søge at beskytte sin Industri ved Hjælp af en Indførselstold. Beskyttelsessystemet har imidlertid til Følge, at Varerne forbyrres, og at den egentlige Gevinst gaar i Arbejdsgivernes Lomme“ — der har det ærede Medlem for saa vidt ikke en Meningsfælle i mig; men saa fortsætter han: „Afstaffelsen af Beskyttelsessystemet har imidlertid til Følge, at de i industriel Henseende mere begunstigede Lande ville tilintetgøre Industrien og fremfalde Arbejdsløshed i de mindre heldigt stillede. Under Frikonturrenzen have de i industriel Henseende uheldigt stillede Lande, saa længe de bibeholde Frikonturrenzesystemet, kun Valget mellem enten at beskytte deres Industri ved en Forbyrdelse af Varerne eller at udsætte den industrielle Del af Befolkningen for en omfattende Arbejdsløshed, som i Virkeligheden er ensbetydende med økonomisk Ruin“. Det er den ene medstyldige, og det er aabenbart, at den Mand taler om at plyndre Maskerne til Fordel for Maskerne. Det ser man jo ubetinget. Han er ikke nogen saa ubetinget Beundrer af Beskyttelse, for han mener dog, det er et Onde, og han kender noget bedre, nemlig den socialistiske Stat. Jeg skal nu præsentere den anden medstyldige. Han er ganske vist præsentaret før, og det ikke alene nu for nylig i Toldkommissionens Betænkning, men ogsaa ved tidligere Lejligheder, saa selve denne Præsentation er ikke ganske ny. Det er ikke en ubekendt Mand, nemlig Oberst Tscherning, og de Linier, som jeg skal citere, ere saa faa, at jeg haaber at kunne saa Tilladelse til at læse dem op, skønt de

kunne læses i Betænkningen. Oberst Tscherning udtalte i 1862 i Rigsrådet: „Danmark maa naturligvis lidt efter lidt udvikle sig til et industrielt Land; alt som Kommunikationsmidlerne i Verden udvikle sig mere, ville de Forbrugsartikler, som vi især have tilvejebragt for andre Lande, komme fra andre Steder, og Priserne paa dem i Udlandet blive ringere. Vi ville blive mere henvisste til, og vi maa ogsaa ønske at komme dertil, at vi fortære disse Artikler i vort eget Land. Naar vore Priser paa Livsforbrødenheder komme til at blive, hvad jeg kalder naturlige — jeg tror, at de fleste ville indrømme, at de af forskellige Aarsager, fordi vore Produkter ligge bekvemt for Haanden og kunne afbenyttes til visse gunstige Tider, have staaet højere, end man kan vente, at de i Almindelighed ville staa paa det europæiske Marked“ — og der har Tscherning jo faaet Ret — „jeg siger, naar den Tid kommer, at vi selv skulle fortære vore Produkter til lave Priser, er det at anvende den overflødige og billige Arbejdskraft til industrielle Foretagender den eneste Udvej, vi have, for ikke at blive fattige, og det er desuden en Vej, hvorved der erhverves stor Rigdom og Velvære“. Der have vi altsaa en anden medstyldig, og det er jo en Mand, med Hensyn til hvem man hidtil har levet i den Wildfarelse, at han var en god Demokrat, ja, man har levet saa længe i denne Wildfarelse, at man, hvis jeg ikke huster fejl, har fejret Hundredeaarsdagen for hans Fødsel, ja, endogsaa oprejst ham en Mindetøtte. Men det, som jeg nu har læst op, er jo naturligvis kun en Bulet af „smukke Motiver“, hvorved denne Mand bejmykkede sine „flette Hensigter“; det er altsaa som Repræsentant for samme „flette Hensigter“, at jeg taler her, og jeg finder nu fra min Side, at disse Hensigter ikke ere saa flette endda. Naar jeg nærer Beundring for denne Mand, som vi jo alle gøre, er det virkelig ogsaa en Ting, som jeg beundrer ham for, at han for saa mange Aar siden, da vi stode midt i Frihandelsstrømmen, som fra England bredte sig over hele den øvrige Verden, med et genialt Fremtidsblik saa, hvad der vilde komme, og hvad vi nu sidde midt i. Beskyttelsesstrømmingen eksisterede jo ikke den Gang, den er vokset op siden, og den kan vokse meget mere endnu. Jeg tror for øvrigt ikke, at han, lige saa lidt som jeg gør det, tænkte ensidig paa Industriens Udvikling her i Landet, hvilket atter vilde føre til samme Ulempe, som nu er indtraadt med Hensyn til Landbruget, at dette Erhverv blev saa afhængigt af Udlandets Marked, at det rystede og bævede for, at det skulde blive lukket, saa snart som det faldt de fremmede